

**MAHATMA GANDHI UNIVERSITY**

**RESTRUCTURED SYLLABUS**

**M.A. PROGRAMME : SANSKRIT SPECIAL VYAKARANA**

Credit – 4

Semester I

No.of contact Hrs. – 90

Course 1. Core 1 : **Padavyavastha & Lakarthartha.**

Selected portions from The Kasikavritti & selected Verses from Sastrakavya.

**Aims:** This Course aims at attracting the students of Grammar towards the study of Atmanepada and Parasmaipada Suffixes along with the understanding of the special meanings of various Lakaras and to enable them for the application of those portions by the study of the particular portions of undermentioned Sastrakavyas.

**Module I**

1. पदव्यवस्था – काशिकावृत्तिः । सूत्राणि – अनुदात्तङित आत्मनेपदम् ( १-३-१२) ---  
समस्तृतीयायुक्तात् (१-३-५४)
2. दाणश्च सा चेच्चतुर्थ्यर्थे (१-३-५५) --- लुटि च क्लृपः (१-३-८३)

**Module II**

Study of the following Vartikas with specific illustrations –

१. प्रतिषेधे हसादीनामुपसंख्यानम् । २. हरतेरप्रतिषेधः । ३ . परस्परपदाच्चेति वक्तव्यम् ।

P.T.O.

४. आस्यविहरणसमानक्रियादपि प्रतिषेधो वक्तव्यः । ५. स्वाङ्गकर्मकाच्चेति । ६.

समोऽकूजन इति वक्तव्यम् । ७. आगमेः क्षमायामात्मनेपदं वक्तव्यम् । ८. शिक्षेर्जिज्ञासायाम् । ९. आशिषि नाथः । १०. हरतेर्गतताच्छील्ये । ११. किरतेर्हर्षजीविकाकुलायकरणेष्विति वाच्यम् । १२. आङि नुप्रच्छयोरुपसङ्ख्यानम् । १३. शप उपालम्भन इति वक्तव्यम् । १४. आङः स्थः प्रतिज्ञान इति वक्तव्यम् । १५. उद ईहायामिति वक्तव्यम् । १६. उपाद्देवपूजासङ्गतिकरणमित्रकरणपथिष्विति वाच्यम् । १७. वा लिप्सायामिति वक्तव्यम् । १८. दृशेश्चेति वक्तव्यम् । १९. उपसर्गादस्यत्यूहोर्वावचनम् । ज्योतिरुद्गमन इति वक्तव्यम् । २१. स्वराद्यन्तोपसृष्टादिति वक्तव्यम् । २२. पादिषु धेट उपसङ्ख्यानम् ।

### Module III

Study of the following sutras of Astadhyayi with specific illustrations –

वर्तमानसामीप्ये वर्तमानवद्वा ( ३-३-१३१) --- अधीष्टे च ( ३-३-१६६)

### Module IV

Applied Grammar – रामवर्ममहाराजचरितम् – सर्गः १. २२-३७ श्लोकाः ।

भट्टिकाव्यम् – सर्गः ८. १-२० श्लोकाः ।

Books for reference : -1. The Padamanjari of Haradatta & The Nyasa of Jinendrabuddhi – Above mentioned portions only.

2. Subhadraharanam .

-----